

**SVETOVNI DAN
BOLNIKOVI**

11. 2. 2020 je bil že 28. svetovni dan bolnikov, ko večjo pozornost namenjamo bolnikom in trpečim. Na ta dan, ko goduje Lurška Mati božja, je potekala tudi sveta maša v naši bolnišnični kapeli. Vodil jo je duhovnik Jože Hozjan, ki od lanskega avgusta dvakrat tedensko mašuje v naši bolnišnici.

Letošnja poslanica papeža Frančiška je bila: Pridite k meni vsi, ki ste utrujeni in obteženi, in jaz vam bom dal počitek. (Mt 11,28)

Bolniki iz naše bolnišnice se sv. maše niso udeležili zaradi gripe, na njej pa smo bili zaposleni in gostje. Gospod Hozjan se je zahvalil vsem, ki delamo z bolniki in zanje, prav tako vodstvu bolnišnice, ki podpira duhovno oskrbo. Mašno slavje so s petjem popestrili pevci Kozarjevega pevskega zbora z Odrancev. Zahvala vsem, ki ste pomagali pri izvedbi svete maše, prav tako bralcema berila in prošnji. Na koncu se je vodstvo bolnišnice zahvalilo udeležencem ter jih povabilo k druženju in pogostitvi v kirurški avli.

Hvala vsem za bogato duhovno doživetje.

*Silvana Kurnjek Časar, dipl. m. s.,
koordinatorica duhovne oskrbe*

POHVALA

Spoštovani, danes, 11. 2. 2020, sva s partnerjem pripeljala sina na redni kontrolni pregled ušes, saj je bil pri vas hospitaliziran aprila lani (operirala zdravnica Hildegard Meler).

Ko smo prišli v bolnišnico, smo ugotovili, da pregleda nimamo danes, ampak jutri. Ne vem, kako se mi je to zgodilo, a sem preprosto spregledala datum.

Vseeno se stopila do sprejemnega okenca in lepo prosila, če lahko pregled opravimo danes, ker sva si s parterjem vzela dopust (zaposlena sem v Ljubljani, partner v Gradcu). Pripeljali smo se iz okolice Ptuja in res ne vem, kako bi jutri prišli še enkrat.

Gospa pri sprejemnem okencu mi je najprej **lepo** razložila, da je namen kontrolnih pregledov to, da pridemo k zdravniku, ki ga je operiral. Vseeno sem še enkrat lepo prosila, ali je kakšna možnost, da ga pregleda kdo drug, čeprav vem, da to ni prav. Rekla je, da bo preverila.

Nasmehnila se nam je sreča, uspela je urediti pregled.

Verjamem in vem, da bi me lahko brez slabe vesti odslovila in še jezni ne bi

smeli biti, ker smo prišli na napačni dan.

Ker pa obstajajo dobri ljudje, kot so vaši zaposleni, smo imeli to srečo, da smo danes vse rešili.

Poudariti moram, da so bile **vse sestre** (ambulanta 2, ambulanta 3, žal ne vem njihovih imen) izjemno prijazne, dobre volje ter predvsem strokovne.

Pohvala in zahvala tudi za nazaj in za naprej naši zdravnici Melerjevi in sestri v ambulanti 1, kjer nas po navadi sprejmejo.

Takšnih zaposlenih si lahko želijo vsi!

Vem, da sem samo ena izmed mamic vaših malih pacientov, upam pa, da **pohvale** in **zahvale** celotnemu oddelku ORL kaj pomenijo.

Zato še enkrat iskrena hvala in ostanite takšni. Veliko uspehov in pacientov dobre volje vam želim.

Lep pozdrav,

Manuela Zdravec

**4. STROKOVNO
SREČANJE TRIAŽNIH
MEDICINSKIH SESTER,
ZDRAVSTVENIKOV**

6. februarja sva se z sodelavko Anito Novak udeležili 4. strokovnega srečanja triažnih medicinskih sester/zdravstvenikov v Ljubljani. Predavanje je bilo razdeljeno na tri sklope. Izpostavila bi nekatere teme, saj se s temi boleznimi vsak dan srečujemo tudi v našem Urgentnem centru: Triažna

medicinska sestra in potencialno kužen pacient; Uporaba kriterijev nezaustavljena krvavitev in pomemben mehanizem poškodbe; Določanje prioritete obravnave pacientov z nevrološko simptomatiko – razlaga kriterija **nov nevrološki izpad**. Pri njem triažiramo vsak izpad, ki se je zgodil v zadnjih 24 urah, pri tem je pa najbolj pomembno, da imamo točen podatek, kdaj se je izpad začel, kajti okno za trombolizo je maksimalno 4,5 ure. Seveda nov nevrološki izpad nosi oranžno triažno oznako.

Izpostavljena je bila tudi telefonska triaža – ali ima mesto v slovenskem zdravstvenem sistemu. Predavateljica je bila mag. Renata Rajapakse, dr. med., spec. druž. in urg. med. Ob tem smo ugotovili, da še nekaj časa najbrž ne bo delovala, saj še niso jasno, kdo naj bi to triažo izvajal in kako naj bi dejansko potekala. Predavanje je bilo zanimivo, zato bi se rada zahvalila vodji UC mag. Mariji Zrim, da naju je predlagala, in vodstvu SBMS, da nama je predavanje omogočilo.

Zato naj bo vodilo vsem medicinskim sestram in zdravstvenikom Konfucijski izrek : **Kamorkoli greš, pojdi z vsem svojim srcem.**

Natalija Kumperščak, dipl. med. s., UC

**PROGRAM
USPOŠABLJANJA ZA
KLINIČNE MENTORJE –
QUALMENT**

12. 2. 2020 smo se trije zaposleni v SBMS udeležili

usposabljanja za klinične mentorje za pridobitev mentorskih kompetenc na osnovi naprednih znanj na Visoki zdravstveni šoli v Celju.

Program usposabljanja je sestavljen iz treh sklopov. Prvi del je potekal pod vodstvom doc. dr. Borisa Miha Kaučiča in doc. dr. Bojane Filej. Delo je potekalo po skupinah v učilnici, dobili pa smo tudi naloge, ki jih moramo opraviti od doma v določenem roku. Predstavljene so bile vsebine: Uvod v usposabljanje, navodila za uporabo IKT, izpolnitev MCI, Evropska direktiva 2013/55/EU, EFN kompetenčni okvir in mentorske kompetence. Seznanjeni smo bili z vplivom kompetenc mentorja na kakovostno mentorstvo. V aktivnem skupinskem delu smo uporabili evropski kompetenčni model za klinične mentorje: koncepti, vloge različnih deležnikov, klinično učno okolje. S pametnimi telefoni in prenosnimi računalniki smo udeleženci po skupinah ugotavljali, kako ocenjujemo motivacijo študentov oz. kako jih motiviramo. Med drugim je bilo predstavljeno, da motivacija prihaja iz notranjosti posameznika (Marquis in Huston, 2012). Motiviranje v praksi je sestavljeno iz notranjih in zunanjih motivatorjev. Med notranje motivatorje sodijo: pomembno delo, večje kompetence za opravljanje dela, da lahko izrazimo svoje mnenje, dobri odnosi med zaposlenimi, sodelovanje pri odločanju in razreševanju problemov, napredovanje ... Med zunanje motivatorje

sodijo: nagrade, ki izvirajo iz okolja same organizacije: denar, fleksibilnost, opravljanje dela, prilagodljiv urnik, nove delovne naloge, nadzor nad drugimi, pohvale ... Druga dva sklopa bosta potekala marca in aprila. Projekt se imenuje Program usposabljanja za klinične mentorje – QUALMENT, poteka na Finskem, v Litvi, v Sloveniji, Italiji in Španiji.

Tanja Kukovec, dipl. m. s.,
mag. zdr. nege

**POJAV NOVEGA
KORONAVIRUSA SARS-
COV-2**

V Vuhanu na Kitajskem so konec decembra 2019 zaznali povečano število pljučnic, ki jih je povzročil do tedaj neznan virus, ki ga uvrščamo med koronavirusne. Okužbe pri ljudeh so povezovali s stiki z mokrimi tržnicami. V januarju in februarju 2020 so zaznali primere tudi drugje na Kitajskem, posamezne primere pa še v državah Jugovzhodne Azije, Avstralije, ZDA in Evrope. Število potrjenih primerov narašča in se dnevno spreminja. Do 16. februarja 2020 so v svetu dokazali 69.270 primerov bolezni (od tega 68.502 na Kitajskem), 1.669 bolnikov je umrlo.

Koronavirusi so velika družina virusov, ki povzročajo različne bolezni pri živalih in ljudeh; od blagega prehlada (od 10 do 30 % blagih okužb dihal pozimi) do hudih okužb (običajno težkih pljučnic), kot sta SARS (sindrom akutne respiratorne stiske, prvič dokazan leta 2002) in MERS (bližnjevzhodni respiratorni

sindrom; angl. *Middle East Respiratory Syndrome*, leta 2012). Novi koronavirus so poimenovali **SARS-CoV-2** (prej 2019-nCoV). Bolezen, ki jo virus povzroča, od 12. februarja 2020 imenujemo **COVID-19**.

Ker gre za nov virus, natančnih podatkov o poteku bolezni, zdravljenju in preprečevanju še ni. Bolezen nastopi po inkubaciji, ki po ocenah traja 5 (od 2 do 14) dni. Vsak bolnik lahko v povprečju okuži približno 4 osebe (reproduktivno število je 4,1; R0). Za primerjavo, reproduktivno število za navadno gripo znaša 1,3, za SARS 2,0 in za ošpice več kot 12. Bolezen običajno (v približno 80 %) poteka v blažji obliki. Težji potek bolezni ima okoli 20 % bolnikov, v 2 do 4 % je smrtna. Večina umrlih so bili starejši in so imeli pridružene kronične bolezni. Prenaša se kapljično s kašljanjem, kihanjem, govorjenjem do razdalje 1 oz. 1,5 metra. Ob tem lahko pride do kontaminacije bolnikove okolice in kontaktnega širjenja prek okuženih rok. Na neživi površini lahko virus preživi do teden dni. Aerogeni prenos okužbe še ni dokazan. Bolezen se kaže z vročino, bolečinami v žrelu, kašljem. V težjih primerih se razvije občutek pomanjkanja zraka, kar je običajno za pljučnico z znaki dihalne odpovedi. Na radiogramu pljuč so lahko obsežni obojestranski vnetni infiltrati. Nekateri bolniki so imeli v zgodnjem poteku bolezni tudi drisko. Zdravljenje je simptomatsko, vzročnega zdravljenja zaenkrat ni. Običajni vzorec

za laboratorijsko potrditev okužbe je bris nazofarinksa za test verižne reakcije s polimerazo (PCR), ki ga izvajajo na Inštitutu za mikrobiologijo in imunologijo Medicinske fakultete v Ljubljani in v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano v Mariboru. Ob tem je pomembno izključiti tudi okužbe z običajnimi mikroorganizmi (virus influence, respiratorni sincicijski virus, *Streptococcus pneumoniae*, legionela ...). S preiskavo brisa FilmArray PCR nazofarinksa na povzročitelje okužb dihal novega virusa ni mogoče dokazati.

Pomembno se je zavedati, da nas ta trenutek gripa bistveno bolj ogroža. V svetu za gripo letno umre več kot pol milijona bolnikov! V naši bolnišnici je letos do zdaj umrlo okoli 10 bolnikov. Zato je zelo pomembno upoštevati navodila za obvladovanje in preprečevanje te zelo nalezljive in pri nas navzoče bolezni.

Za ukrepanje ob okužbi z novim virusom SARS-CoV-2 smo izdelali priporočila, ki so dostopna na intranetu. Pomembno je hitro prepoznavanje okužbe, hitra diagnostika, higiena rok, uporaba osebne varovalne opreme in izvajanje kapljične, kontaktne in po možnosti tudi aerogene izolacije. Zelo pomembno vlogo imajo zdravstveni delavci v Urgentnem centru, ki bi prvi prišli v stik z okuženim bolnikom. Najtežje bolnike s COVID-19 bi zdravili na Kliniki za infekcijske bolezni in vročinska stanja v Ljubljani. Dodatna pojasnila

so na voljo na spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje (wwsw.nijz.si). Dodatne informacije so dostopne na spletu: www.worldometers.info, www.who.int, www.ecdc.europa.eu, www.nejm.org, www.nijz.si.

Dr. Emil Pal, dr. med., specialist
infektolog,
predstojnik Infekcijskega oddelka

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA

Tudi v naši bolnišnici smo zaznamovali kulturni praznik. V ponedeljek, 10. 2. 2020, smo v pritličju otroškega oddelka odprli fotografsko razstavo **Tisto**. Avtorica prve samostojne razstave je Timea Jelenovec, dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo. S fotografijami izraža svoja občutja in razpoloženja. Fotografije bodo na ogled do 10. 3. 2020.

Mag. Jožef Sever, dipl. zn.,
Otroški odd.

ZGODILO SE JE – prejšnji teden

❖ Ponedeljek:

- Marija Flisar, mag. zdr. nege, glavna medicinska sestra Oddelka za neakutno bolnišnično obravnavo, je sodelovala v radijski oddaji Splošna bolnišnica Murska Sobota na Murskem valu; tema oddaje: Svetovni dan bolnikov.

❖ Torek:

- Sv. maša ob svetovnem dnevu bolnikov v bolnišnični kapelici
- Strokovno pediatrično srečanje na temo: Spinalna

mišična atrofija, predavala je Melanija Lang, dr. med.

❖ **Sreda:**

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN, Transfuzija 1: Vrste krvnih komponent, priprava, shranjevanje, izdaja in transport le-teh v Splošni bolnišnici Murska Sobota, predavala je Mirjana Berendijaš, dipl. m. s.

❖ **Četrtek:**

- 13. seja strokovnega sveta Splošne bolnišnice Murska Sobota
- Delovni sestanek skupine za kronične rane

Kirurškega odd. z naslovom Analiza 5-letnih rezultatov kirurškega zdravljenja karcinoma želodca v Splošni bolnišnici Murska Sobota, predavala bosta Dominik Lanjšček, dr. med., in dr. Radenko Koprivica, dr. med., spec. krg., predstojnik Krg. odd. (prostori konzilija Krg. odd.).

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka)

Tajništvo

STATISTIČNI PODATKI ZA PREJŠNJI TEDEN

ŠTEVILO SPP. (evid. primeri):	368
ŠTEVILO BOD:	1904
LEŽALNA DOBA:	4,40
ŠTEVILO NOVOROJENČKOV:	14
DOJEČE MATERE BOD:	29

*Sladjana Čerpnjak,
služba ZEP*

ZGODILO SE BO – ta teden

❖ **Ponedeljek:**

- Gostja radijske oddaje Murskega vala Za zdravje bo Romana Rotdajč, dr. med., spec. internist, tema oddaje: Krvni rak.

❖ **Torek:**

- Varstvo pri delu in požarna varnost (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka)

- Strokovno pediatrično srečanje na temo: Diafragmalna kila, predavala bo Helena Klar, dr. med. (predavalnica na Otroškem odd.).

❖ **Sreda:**

- Interno strokovno izobraževanje za področje ZN, Okužbe, povezane z zdravstvom v izzivih sedanjosti – OKUŽBE Z VIRUSOM COVID-19, predavala bo Marija Kohek, m. sc. (Avstrija), dipl. m. s. (knjižnica, V. nadstr. krg. bloka).

❖ **Četrtek:**

- Predavanje v okviru strokovnih seminarjev

Misel

*»Čudež ni hoja po vodi. Čudež
je hoditi po zeleni zemlji,
bivati globoko v sedanjem
trenutku in se počutiti
resnično živ.«*

Thich Nhat Hanh

*Ureja: Tajništvo
Naklada 140 izvodov
Prispevki in delo niso
honorirani.*

*Modri dirkač vam je
tedensko dosegljiv na naslovu:
<http://www.sb-ms.si>*